

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

MEDZINÁRODNÉ ORGANIZÁCIE

ORGANIZÁCIA SPOJENÝCH NÁRODOV (OSN)

V dňoch 23.–27.6.2014, sa v Nairobi, Keňa, uskutočnilo v rámci Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) historicky prvé zasadnutie novovytvoreného **Environmentálneho zhromaždenia (UNEA)**. Rokovania 1 065 účastníkov zo 163 krajín vrátane SR sa zamerali hlavne na udržateľné rozvojové ciele a rozvojovú agendu po roku 2015 so zahrnutím udržateľnej výroby a spotreby. Súčasťou programu bola aj diskusia k opatreniam proti nelegálnemu obchodu so zvieratami a s drevom. V júli 2014 sa uskutočnilo zasadnutie **Politického fóra na vysokej úrovni pre trvalo udržateľný rozvoj** pod záštitou **Hospodárskej a sociálnej rady OSN**. Hlavnou témou bolo dosiahnutie Rozvojových cieľov tisícročia a diskusia k rozvojovej agende po roku 2015 vrátane Cieľov udržateľného rozvoja.

Za účasti zástupcov SR pokračovali taktiež aktivity zastrešené **Európskou hospodárskou komisiou OSN (EHK OSN)** v rámci sub-programu životné prostredie ako jednej z jej priorit.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

Činnosť OECD v oblasti životného prostredia zastrešuje **Výbor pre politiku životného prostredia**. Je zodpovedný za realizáciu Environmentálneho programu OECD. Pod výborom pracuje viacero **pracovných skupín** (napr. Pracovná skupina pre hodnotenie politiky životného prostredia, Pracovná skupina pre environmentálne informácie, Pracovná skupina pre národnú politiku životného prostredia), ktorých členmi sú aj zástupcovia SR. V roku 2014 sa v súlade s harmonogramom prác konali zasadnutia Výboru a jednotlivých pracovných skupín.

SVETOVÁ METEOROLOGICKÁ ORGANIZÁCIA (WMO)

Členstvo SR vo **WMO** umožňuje prístup k meteorologickým, klimatologickým a hydrologickým údajom, informáciám a produktom, zapojenie do celoeurópskych a celosvetových aktivít v oblasti tvorby metodík hydrologickej a meteorologickej služby, zapojenie do výskumných aktivít významných

pre SR. WMO prevádzkuje rozsiahlu komunikačnú, monitorovaciu a informačnú infraštruktúru, ktorej využívanie je nutnou podmienkou výkonu hydrometeorologickej služby v národnom meradle.

EURÓPSKA ORGANIZÁCIA PRE BUDOVANIE, PREVÁDZKOVANIE A VYUŽÍVANIE METEOROLOGICKÝCH DRUŽÍC (EUMETSAT)

Členstvo SR v **EUMETSAT** od roku 2006 umožňuje národnej meteorologickej a hydrologickej službe plný prístup k údajom z meteorologických družíc, ktoré sú po ďalšom spracovaní nutné pre veľmi krátkodobé a krátkodobé predpovede počasia, protipovodňové zabezpečenie a vydávanie výstrah na nebezpečné poveternostné javy. Vďaka členstvu SR sa experti môžu zúčastňovať na organizovaných odborných stážach, kurzoch a seminároch.

MEDZINÁRODNÁ ORGANIZÁCIA PRE MORSKÉ DNO (ISA)

ISA predstavuje v otázkach využívania pevných nerastných surovín z morského dna správcu a zákonodarcu. ISA prideluje záujemcom o prieskum a ťažbu surovín na morskom dne prieskumné územia v tých častiach morí a oceánov, ktoré sa podľa doterajších poznatkov považujú za nádejné na výskyt takýchto surovín. Bez členstva v ISA by SR nemohla realizovať program vyhľadávania, prieskumu a budúcej ťažby polymetalických koncentrácií a ani v budúcnosti využívať nerastné bohatstvo na dne morí a oceánov.

SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA INTEROCEANMETAL (IOM)

Členmi **IOM** sú Bulharsko, Česko, Kuba, Poľsko, SR a Ruská federácia. Organizácia InterOceanmetal je podriadená režimu Dohovoru OSN o morskom práve a úzko spolupracuje s Medzinárodným orgánom pre morské dno (ISBA). SR ako člen IOM sa zapája do plánov využívania nerastného bohatstva na dne morí a oceánov. Prieskumné územie pridelené IOM v rovníkovej časti Tichého oceánu (medzi Strednou Amerikou a Havajskými ostrovmi) má rozlohu 75 000 km² a podľa posledných prepočtov odhadovaná produkčná hodnota kovov, obsiahnutých v koncentráciách (Mn, Cu, Ni a Co) predstavuje 332 miliárd USD. Vzhľadom na deficit vlastných zdrojov nerastných surovín v Európe a ich zabezpečenie pre chod a rozvoj európskeho hospodárstva, možno túto investíciu považovať za strategicky výhodnú. Prieskumné aktivity

smerujú k praktickému využívaniu nerastného bohatstva surovín morského dna.

EURÓPSKA ÚNIA

V roku 2014 boli v pracovných skupinách (PS) Rady EÚ prediskutované najmä tieto oblasti:

- **PS životné prostredie:** cudzie invázne druhy, monitorovanie, podávanie správ a verifikácia emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy, odpadový balíček: preprava odpadov, obaly a odpady z obalov, batérie a akumulátory; fluórované skleníkové plyny, CITES, zmena klímy; systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov, problematika Kjótskeho protokolu Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy, zníženie emisií znečisťujúcich látok z cestných vozidiel, zriadenie a prevádzkovanie trhovej stabilizačnej rezervy pre EÚ schému obchodovania s emisiami skleníkových plynov, dohoda medzi EÚ a jej členskými štátmi a Islandom o účasti Islandu na spoločnom plnení záväzkov v druhom záväznom období Kjótskeho protokolu, Príprava na 20. zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP 20) dohovoru a 10. zasadnutie zmluvných strán (CMP 10) Kjótskeho protokolu, balíček týkajúci sa klimatickej a energetickej politiky do 2030; balíček na ochranu ovzdušia: stredne veľké spaľovacie zariadenia, národné emisné stropy; kvalita palív, ozelenenie európskeho semestra a Stratégie Európa 2020, emisie z cestných vozidiel, emisie z medzinárodnej leteckej dopravy, kvalita benzínu a motorovej nafty, Aarhuský dohovor, obmedzenie alebo zákaz pestovania geneticky modifikovaných organizmov na území EÚ, Protokol o registri uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, prieskum a ťažba bridlicového plynu;

- **PS medzinárodné otázky:** biologická bezpečnosť a biologická diverzita, zmena klímy, problematika veľrýb, horizontálna a globálna problematika, Dohovor o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov, chemický balíček: chemické látky a synergie, Bazilejský dohovor, dezertifikácia, 11. stretnutie konferencie zmluvných strán Dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov, problematika veľrýb.

V roku 2014 sa uskutočnilo **7 zasadnutí Rady ministrov pre životné prostredie členských krajín EÚ** (Rady ministrov pre životné prostredie), 4 formálne zasadnutia a 3 neformálne zasadnutia.

Zasadnutia **formálnej Rady ministrov pre životné prostredie** sa konali 3. marca 2014 v Bruseli, 12. júna 2014 v Luxemburgu, 28. októbra 2014 v Luxemburgu, 17. decembra 2014 v Bruseli.

Medzi hlavné body marcovej diskusie patrilo komplexný rámec pre klímu a energetiku do 2030, kde ministri diskutovali o jeho implikáciách, osobitne o ciele znižovania emisií na úrovni-40 % oproti 1990 a záväznom ciele pre obnoviteľné zdroje energie na EÚ úrovni podielu vo výške minimálne 27 % na celkovej konečnej spotrebe. Vyjadrené bolo stanovisko SR, že návrh cieľa pre znižovanie emisií je príliš ambiciózne. Preskúmaný bol návrh nariadenia o možnosti obmedziť ale-

bo zakázať pestovanie geneticky modifikovaných organizmov či ozelenenie európskeho semestra. Ministri vyslovili súhlas s potrebou EÚ rámca pre ochranu pôdy. Ďalšími témami boli informácie o aktuálnych vývoch rokovaní o legislatívnych návrhoch pre ochranu ovzdušia, monitorovanie emisií skleníkových plynov a boj proti nezákonnému obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi živočíchov.

Počas rokovaní dňa 12.6.2014 ministri členských štátov dospeli k politickej dohode k návrhu smernice o obmedzení alebo zákaze pestovania geneticky modifikovaných plodín na území členských štátov. Ministri taktiež schválili mandát EÚ na rokovanie COP12 Dohovoru o biologickej diverzite v Južnej Kórei (október, 2014). Hlavnou diskutovanou témou bol politický rámec pre klímu a energetiku do 2030. Cieľom diskusie bolo identifikovať kľúčové parametre rámca, sektory a potrebné investície pre implementáciu klimaticko-energetických cieľov do roku 2030. Diskusia v súvislosti s prerokovávaným legislatívnym balíčkom pre ovzdušie sa sústredila na návrh smernice o obmedzení určitých znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení a návrh smernice o národných emisných stropoch. Komunikovaná bola aj problematika plnenia miléniových cieľov a agenda "post 2015" vo väzbe na pripravované stretnutie na úrovni Zhromaždenia OSN pre životné prostredie.

Na októbrom zasadení Rada ministrov pre životné prostredie prijala závery k ozeleneniu európskeho semestra a Stratégie Európa 2020, ako aj závery k rokovaniam o zmene klímy COP20, CMP10 v Lime. Orientačná diskusia ministrov k návrhu EK ohľadne odpadového balíčka potvrdila obavy väčšiny členských štátov z príliš ambiciózných cieľov, potrebu hľadať riešenia uplatniteľné v podmienkach všetkých členských štátov a nastavenia efektívnych nástrojov pre monitorovanie a reporting.

Rada ministrov pre životné prostredie dňa 17. decembra 2014 potvrdila dosiahnutie politickej dohody k návrhu nariadenia o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a politickej dohody k návrhu smernice o znížení spotreby plastových tašiek v EÚ. Schválila ratifikačný balíček dodatku Kjótskeho protokolu, ktorý tiež obsahuje dohodu medzi EÚ, ČS a Islandom. Rovnako pozitívne skončila diskusia o návrhu smernice o stredne veľkých spaľovacích zariadeniach. V kontexte diskusie k Správe o pokroku PRES k práci na legislatívnom návrhu k odpadovému balíčku väčšina štátov vrátane SR, vyzvala EK k pokračovaniu diskusií na odpadovom balíčku. V nadväznosti na prezentáciu UNEP k Všeobecnému a transformačnému programu na obdobie po roku 2015, pokračovala diskusia ministrov na túto globálnu tému počas pracovného obeda ministrov pre životné prostredie.

Zasadnutia **neformálnej Rady ministrov pre životné prostredie** sa konali v dňoch 13.-14. mája 2014 v Aténach, 16.-17. júla 2014 v Miláne a 6. októbra 2014, opäť v Miláne. Predmetom májového stretnutia boli nasledovné hlavné

témy: morské prostredie ako základ pre udržateľný modrý rast, Rámcový dohovor OSN o zmene klímy a Klimaticko-energetický balíček do roku 2030.

V dňoch 16.-17. júla 2014 talianske predsedníctvo EÚ vybralo ako hlavné témy zasadnutia zmenu klímy, zelený rast – ozeelenenie európskeho semestra a Stratégie Európa 2020 a zelené pracovné miesta. Neformálne zasadnutie ministrov pre životné prostredie bolo prepojené so zasadnutím ministrov práce vzhľadom na prierezovosť témy zeleného rastu a zelených pracovných miest.

V októbri sa uskutočnilo spoločné neformálne zasadnutie ministrov členských štátov EÚ zodpovedných za problematiku životného prostredia a ministrov pre oblasť energetiky. Hlavnou témou neformálneho zasadnutia ministrov bol Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 – 2030.

SR je aktívnym členom **Európskej environmentálnej agentúry (EEA)** ako jednej zo špecializovaných agentúr EÚ. V októbri 2014 sa v Bratislave uskutočnilo spoločné stretnutie všetkých národných ohniskových bodov členských a spolupracujúcich štátov EEA za účasti hlavných predstaviteľov EEA. Na stretnutie nadviazalo pracovné rokovanie ministra životného prostredia SR a **výkonného riaditeľa EEA prof. Hansa Bruyninckxa** zamerané na témy zelenej ekonomiky, hodnotenia stavu životného prostredia, 7. environmentálneho akčného plánu, ale aj na úlohy EEA v rámci inštitúcií EÚ.

Vo februári 2014 navštívila SR **eurokomisárka pre opatrenia na ochranu klímy p. Connie Hedegaard**. Hlavnou témou tohto stretnutia bola diskusia k Rámcu politik na úrovni EÚ v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030. Za účasti eurokomisárky sa uskutočnil diskusný panel na tému „Čo prinesie klimaticko-energetický balíček 2030 pre SR?“. Diskusný panel organizovala Americká obchodná a priemyselná komora v spolupráci so Zastúpením EK v SR. Diskusie sa zúčastnili aj zástupcovia priemyslu – U.S. Steel Košice, Slovnaft Bratislava a združenia výrobcov obnoviteľných zdrojov energie (4 Energy Group).

V rámci systému **EÚ Pilot**, ktorý je štádiom pred zahájením procesu infringementu, bolo riešených v oblasti životného prostredia 10 prípadov, z toho 6 prípadov bolo prijatých v roku 2014. V priebehu roku bol úspešne uzavretý jeden prípad týkajúci sa transpozície a implementácie smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/101/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom začleniť činnosti leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Spoločenstva, prijatím zákona č. 399/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 414/2012 Z.z. o obchodovaní s emisnými kvótami. Jeden prípad týkajúci sa environmentálneho posudzovania projektu malej vodnej elektrárne Tekov, bol posunutý do vyššieho štádia infringementu. Ku koncu roka 2014 bolo evidovaných **12 konaní o porušení Zmluvy o fungovaní EÚ** v zmysle čl. 258 a 260 vedených proti SR, tzv. infringementov, z ktorých boli 3 v štádiu odôvodnených stanovísk a 9 formálnych oznámení, z ktorých jedno bolo vydané v súlade s článkom 260 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ. Z celkového počtu konaní bolo 6 konaní vedených z dôvodu nesprávnej alebo nedostatočnej transpozície a 6 za nesprávne uplatňovanie smerníc. Po 2 konania sa týkali odpadového hospodárstva a ochrany prírody, 5 konaní manažmentu v oblasti vôd a po 1 konaní oblasti ochrany ovzdušia, posudzovania vplyvov na ŽP a oblasti integrovanej prevencie a kontroly znečistenia.

V druhej polovici roku 2016 bude **Rade EÚ predsedáť SR (SK PRES 2016)**. Za účelom koordinácie prípravných prác bola vytvorená Medzirezortná koordinačná rada pre prípravu SK PRES 2016, ktorá v roku 2014 zasadala v máji a novembri. Druhé zasadnutie rezortnej pracovnej skupiny, ktorej úlohou je transpozícia rozhodnutí Medzirezortnej koordinačnej rady pre prípravu SK PRES 2016 a celkové zabezpečenie koordinácie procesu prípravy SK PRES za oblasť životného prostredia, sa uskutočnilo v septembri 2014. V roku 2014 došlo v súvislosti s prípravou na SK PRES 2016 aj k prvému personálnemu posilneniu rezortu. Spolupráca v rámci predsedníckeho tria (Holandsko – Slovensko – Malta) bola zahájená na prvom oficiálnom stretnutí zástupcov tria na úrovni generálnych riaditeľov, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2014 na pôde MŽP SR, kde sa prerokovali najmä spoločné priority predsedníckeho tria.

SPOLUPRÁCA KRAJÍN VYŠEHRADSKEJ SKUPINY (V4)

Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020–2030 a jeho prepojenie na medzinárodné rokovania k zmene klímy bola hlavná téma rokovania zástupcov krajín V4, Rumunska a Bulharska vo februári 2014 v Budapešti. Krajiny sa zhodli na spoločnom vyhlásení „Joint Statement“, ktoré prezentuje základné spoločné pozície krajín V4, Rumunska a Bulharska k predmetnému rámcu.

Spoločná energetická politika EÚ na obdobie rokov 2020 až 2030 a ambiciózne ciele na druhé obdobie Kjótskeho protokolu zameraného na znižovanie emisií skleníkových plynov. To boli hlavné témy stretnutia ministrov životného prostredia krajín V4, ako aj Bulharska, Rumunska a Chorvátska, ktoré sa uskutočnilo v máji 2014 vo Visegráde.

SR prevzala 1. júla 2014 jednoročné predsedníctvo vo V4 po Maďarsku. Hlavným mottom slovenského predsedníctva je „Dynamický Vyšehrad pre Európu a svet“, čo odráža záujem na posilňovaní konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu regiónu ako celku.

V oblasti životného prostredia medzi **prioritné oblasti spolupráce** patria najmä:

- diskusia o prechode na zelené hospodárstvo, obehovú ekonomiku a udržateľný manažment zdrojov
- koordinácia spoločného stanoviska k prijatiu cieľov Rámca politik v oblasti klímy a energetiky EÚ do roku 2030
- výmena názorov na osvedčené postupy v lesnom manažmente, ako aj pri ochrane lesov
- posilnenie spolupráce a výmeny názorov v rámci schvaľovania balíčka na ochranu ovzdušia
- výmena skúseností v rámci plnenia cieľov Koncepce na ochranu vodných zdrojov Európy vrátane riešenia problematiky environmentálnych záťaží
- diskusia a výmena skúseností v rámci plnenia opatrení stratégie EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020.

V dňoch 29.–30. septembra 2014 sa v Bratislave uskutočnilo 21. ministerské stretnutie krajín V4 + Rumunska a Bulharska. Na druhý deň sa diskusie zúčastnili na neformálnej báze aj zástupcovia Francúzska a Nemecka s cieľom vytvoriť platformu pre novú dynamiku spolupráce s krajinami V4, Francúzska a Nemecka. Na stretnutí boli prerokované najmä témy týkajúce sa zmeny klímy, ochrany ovzdušia a odpadov.

Zároveň v kontexte predsedníctva SR vo V4 sa ministri životného prostredia V4 pravidelne stretávali pred rokovaním formálnych ako aj neformálnych Rád ministrov pre životné prostredie s cieľom zosúladiť stanoviská, porovnať pozície a prípadne odsúhlasí spoločné vystúpenie SR v mene V4.

SPOLUPRÁCA NA MEDZIŠTÁTNEJ ÚROVNI

V dňoch 3.–4.7.2014 navštívila SR **thajská delegácia**, ktorej členovia boli zástupcami Medzinárodnej komisie na ochranu rieky Mekong. Po prijatí na MŽP SR absolvovala delegácia odborný program vrátane návštevy Vodohospodárskeho podniku v Piešťanoch, areálu divokej vody v Čunove a vodného diela Gabčíkovo.

Dňa 4.11.2014 bolo medzi MŽP SR a Ministerstvom prírodných zdrojov a životného prostredia **Vietnamskej socialistickej republiky** podpísané Memorandum o porozumení pre spoluprácu v oblasti ochrany životného prostredia a riadenia vodných zdrojov. Memorandum podpísal v Hanoji počas svojej návštevy podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák.

MEDZINÁRODNÉ DOHOVORY

MŽP SR v roku 2014 gestorsky zabezpečovalo uzavretie nasledovných medzinárodných zmlúv, proces ich uzatvorenia však ešte nebol formálne ukončený.

- Doplnkový protokol z Nagoje a Kuala Lumpur o zodpovednosti a náhrade škôd ku Cartagenskému protokolu o biologickej bezpečnosti
- Dohoda o účasti Islandu na spoločnom plnení záväzkov Európskej únie, jej členských štátov a Islandu v druhom záväznom období Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy
- Dodatok z Dauhy ku Kjótskemu protokolu k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy.

PREHĽAD AKTUÁLNEHO ČLENSTVA SR V MEDZINÁRODNÝCH DOHOVOROCH A MEDZINÁRODNÝCH DOHÔD S ÚČASŤOU SR V OBLASTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

OCHRANA OVZDUŠIA A OZÓNOVEJ VRSTVY ZEME

- **Dohovor o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov, tzv. Ženevský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Ženeva, 13.11.1979; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 22.3.1984)
 - Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1979, o dlhodobom financovaní Programu spolupráce pre monitorovanie a vyhodnocovanie diaľkového šírenia látok, znečisťujúcich ovzdušie v Európe (EMEP) (miesto a dátum prijatia: Ženeva, 28.9.1984; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 28.1.1988)
 - Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1979, o znížení emisii síry alebo ich prenosov prechádzajúcimi hranicami štátov najmenej o 30 % (miesto a dátum prijatia: Helsinky, 8.7.1985; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 2.9.1987)
 - Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1979, o znižovaní emisii oxidov dusíka alebo ich prenosov cez hranice štátov (miesto a dátum prijatia: Sofia, 31.10.1988; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 14.2.1991)
 - Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1979, o ďalšom znížení emisii síry (miesto a dátum prijatia: Oslo, 14.6.1994; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 5.8.1998)
 - Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov o ťažkých kovoch (miesto a dátum prijatia: Aarhus, 24.6.1998; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 29.12.2003)

- Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov o perzistentných organických látkach (miesto a dátum prijatia: Aarhus, 24.6.1998; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 23.10.2003)
- Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov o obmedzovaní emisií prchavých organických zlúčenín a ich prenosov cez hranice štátov (miesto a dátum prijatia: Ženeva, 18.11.1991; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 14.3.2000)
- Protokol k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov o znížení acidifikácie, eutrofizácie a prízemného ozónu (miesto a dátum prijatia: Göteborg, 30.11.1999; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 27.7.2005)

- **Dohovor o ochrane ozónovej vrstvy, tzv. Viedenský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Viedeň, 22.3.1985, SR sukcesia 28.5.1993)
 - Montrealský protokol o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu (miesto a dátum prijatia: Montreal, 16.9.1987, SR sukcesia 28.5.1993)
 - Montrealský dodatok k Montrealskému protokolu o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu (miesto a dátum prijatia: Montreal, 17.9.1997; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 1.2.2000)
 - Londýnsky dodatok k Montrealskému protokolu o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu (miesto a dátum prijatia: Londýn, 29.6.1990)
 - Kodanský dodatok k Montrealskému protokolu o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu (miesto a dátum prijatia: Kodaň, 25.11.1992; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 8.4.1998)
 - Pekinský dodatok k Montrealskému protokolu o látkach, ktoré porušujú ozónovú vrstvu (miesto a dátum prijatia: Peking, 3.12.1999; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 20.8.2002)

ZMENA KLÍMY

- **Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC)**, (miesto a dátum prijatia: New York, 9.5.1992; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 23.11.1994)
 - Kjótsky protokol (miesto a dátum prijatia: Kjóto, 11.12.1997; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 16.2.2005)

OCHRANA VÔD

- **Dohovor o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier** (miesto a dátum prijatia: Helsinky, 17.3.1992; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 5.10.1999)
 - Dodatok k Dohovoru o ochrane využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier (miesto a dátum prijatia: Madrid, 6.2.2013; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 12.6.2013)

- Protokol o vode a zdraví (miesto a dátum prijatia: Londýn, 17.6.1999; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 4.8.2005)
- **Dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja, tzv. Dunajský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Sofia, 29.6.1994, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: október 1998)
- **Dohoda o ochrane netopierov** v Európe (miesto a dátum prijatia: Londýn, 4.12.1991; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 8.8.1998)
 - Dodatok č. 2 k Dohode o ochrane netopierov v Európe, (miesto a dátum prijatia: Bristol, 26.7. 2000; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 28.3.2010)

CHEMICKÉ LÁTKY A ODPADY

- **Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach** (miesto a dátum prijatia: Štokholm, 22.5.2001, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 17.5.2004)
 - Dodatok k prílohám A,B, a C Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (miesto a dátum prijatia: Ženeva, 29.4.2011; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 8.8.2013)
- **Rotterdamský dohovor o prioritne oznamovanom schvaľovacom postupe nebezpečných chemických látok a pesticídov v medzinárodnom obchode** (miesto a dátum prijatia: Rotterdam, 10. 9.1998; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 26.4.2007)
- **Minamatský dohovor o ortuti** (miesto a dátum prijatia: Minamata, 10.10.2013)
- **Dohovor o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní, tzv. Bazilejský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Bazilej, 22.3.1989; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 24.7.1991)
 - Dodatok k Bazilejskému dohovoru (miesto a dátum prijatia: New York, 22.9.1995, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 6.11.1998)
- **Európsky dohovor o krajine** (miesto a dátum prijatia: Florencia, 20.10.2000; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 1.12.2005)

PRIEREZOVÝ CHARAKTER

OCHRANA DRUHOV, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

- **Dohovor o biologickej diverzite** (miesto a dátum prijatia: Rio de Janeiro, 5.6.1992; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 23.11.1994)
 - Cartagenský protokol o biologickej bezpečnosti (miesto a dátum prijatia: Montreal, 29.1.2000; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 22.2.2004)
- **Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť, tzv. Bernský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Bern, 19.9.1979; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 1.1.1997)
- **Dohovor o mokradiach majúcih medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva, tzv. Ramsarský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Ramsar, 2.2.1971, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 2.7.1990)
- **Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov, tzv. Bonnský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Bonn, 23.6.1979; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 1.3.1995)
- **Dohovor EHK OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov** (miesto a dátum prijatia: Espoo, 25.2.1991; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 17.2.2000)
 - **Dodatok 1 a dodatok 2** k dohovoru (dátum uloženia listiny o prijatí SR: 29.5.2008, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 29.5.2008)
 - Protokol o strategickom environmentálnom posudzovaní (miesto a dátum prijatia: Kyjev, 21.5.2003; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 11.7.2010)
- **Dohovor o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií** (miesto a dátum prijatia: Helsinky, 17.3.1992; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 8.12.2003)
- **Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát – tzv. Karpatský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Kyjev, prijatie 22.5.2003; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 4.1.2006)
 - Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinnej diverzity k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (miesto a dátum prijatia: Bukurešť, 19.6.2008; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 3.8.2011)
 - Protokol o trvalo udržateľnom cestovnom ruchu k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom roz-

- voji Karpát (miesto a dátum prijatia: Bratislava, 27.5.2011; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 29.4.2013)
- Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (miesto a dátum prijatia: Bratislava, 27.5.2011; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 21.10.2013)
- **Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia – Aarhuský dohovor** (miesto a dátum prijatia: Aarhus, 25.6.1998; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 5.3.2006)
 - **Zmeny a dodatky** k dohovoru (miesto a dátum prijatia: Almaty, 27.5.2005)
 - Protokol o registroch únikov a prenosov znečisťujúcich látok (PRTR protokol) (miesto a dátum prijatia: Kyjev, 21.5.2003; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 8.10.2009)
- **Dohovor o zriadení Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov (EUMETSAT)** (miesto a dátum prijatia: Ženeva, 24.5.1983; dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 3.1.2006)
 - Protokol o výsadách a imunitách Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov (EUMETSAT) (miesto a dátum prijatia: Darmstadt, 5.6.1986, dátum nadobudnutia platnosti pre SR: 23.2.2006)
- **Dohoda medzi EUROCONTROL a MŽP SR o prístupe k údajom obsiahnutým v Podpornom mechanizme systému obchodovania s emisiami (Emission Trading Scheme Support Facility – ETS-SF)(2011)**